

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6To/2/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8722010034
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emil Dubňanský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8722010034.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Dubňanského a sudcov JUDr. Mariána Sninského a JUDr. Rastislava Vargu, PhD., L.LM. MBA na verejnom zasadnutí konanom dňa 22. februára 2023, v trestnej veci obž. A. B. pre prečin neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 6T/3/2022 zo dňa 21. novembra 2022, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie obžalovaného A. B..

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 6T/3/2022 zo dňa 21. novembra 2022 bol obžalovaný A. B. uznaný za vinného zo spáchania prečinu neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

v čase okolo 17.00 hod. dňa 30. 9. 2019 pod zámienkou uskutočnenia telefonického hovoru, vylákal pred OC Výkrik v Poprade od poškodeného C. D., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom B., E. D. XXXX/XX mobilný telefón zn. Huawei P10 Lite so SIM kartou od mobilného operátora O2 s tel. č. XXXX XXX XXX, s ktorým následne odišiel na neznáme miesto, kde v čase o 17.21 hod. za použitia 4-miestneho číselného kódu, ktorý mu poskytol poškodený za účelom odblokovania klávesnice, bez jeho súhlasu a vedomia tento použil aj na odblokovanie mobilnej aplikácie internet banking, pričom neoprávnene vykonal bezhotovostný prevod z účtu IBAN F. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, vedeného vo G., H. na meno C. D. v sume 97,- eur na účet IBAN: F. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, vedený vo G., H. na meno B. I., čím týmto svojím konaním spôsobil poškodenému C. D. škodu v celkovej výške 97,- eur.

Za to bol obžalovanému podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona (účinného do 1. 1. 2021) s použitím § 36 písm. l) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 (jedného) roka.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona bol obžalovaný na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Súčasne bola obžalovanému podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložená povinnosť nahradiť poškodenému C. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom B., D. XXXX/XX škodu vo výške 97,- eur.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obžalovaný, v ktorom uviedol, že po vyhlásení rozsudku si ponechal 15 dňovú lehotu na odvolanie. Bol už síce vo výkone trestu, ale po prepustení vedie riadny život, zamestnal sa a s priateľkou sa presťahovali do prenajatého bytu. Žiada a zároveň prosí súd, aby zväžil jeho doterajší život a aj keď v minulosti urobil chyby, za ktoré sa hanbí a ľutuje, už by to nikdy neurobil. Žiada o zmenu trestu na podmienený alebo na trest domáceho väzenia.

Z vyjadrenia prokurátora k dôvodom odvolania obžalovaného po citácii §§ 306 ods.1, 309 ods. 1 Tr. poriadku vyplýva, že navrhuje odvolanie obžalovaného podľa § 316 ods. 1 Tr. poriadku zamietnuť ako oneskorene podané, pretože obžalovaný bol prítomný pri vyhlásení rozsudku dňa 21.11.2022, čím mu bol rozsudok aj oznámený. Zákonná lehota na podanie odvolania obžalovanému uplynula utorok 06.12.2022, pričom obžalovaný podal odvolanie až dňa 12.12.2022.

Krajský súd v Prešove po preskúmaní obsahu spisu zistil nasledovné:

Napadnutý rozsudok bol vyhlásený na hlavnom pojednávaní konanom na Okresnom súde Poprad dňa 21. novembra 2022, kde po vyhlásení rozsudku jeho odôvodnení, konajúci samosudca sa dotazoval obžalovaného, či voči vyhlásenému rozsudku podáva odvolanie, vzdáva sa podať odvolanie alebo si ponecháva lehotu. Obžalovaný uviedol, že si ponecháva lehotu. Z prehratého záznamu, aj keď je v zápisnici z hlavného pojednávania uvedené, že obžalovaný bol poučený o svojom práve podať odvolanie do 15 dní od jeho oznámenia prostredníctvom okresného súdu na Krajský súd v Prešove, vyplýva, že samosudca obžalovaného nepoučil podľa § 309 ods. 1 Tr. poriadku.

Podľa § 309 ods. 1 Tr. por., odvolanie sa podáva na súde, proti ktorého rozsudku smeruje, a to do 15 dní od oznámenia rozsudku. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.

Podľa § 316 ods. 2 Tr. por., ako oneskorené nemôže byť zamietnuté odvolanie, ktoré oprávnená osoba podala oneskorene len preto, že sa riadila nesprávnym poučením súdu.

Z prehratého zvukového záznamu z hlavného pojednávania konaného dňa 21.11.2022 však vyplýva, že nedošlo k riadnemu poučeniu obžalovaného o jeho práve podať opravný prostriedok (najmä do kedy ho môže podať), preto bol krajský súd povinný rešpektovať plynutie lehoty na podanie odvolania až od doručenia rozsudku obžalovanému, kde sa predmetné poučenie nachádza. Zo spisu pritom vyplýva, že rozsudok bol obžalovanému doručený dňa 22.12.2022, pričom odvolanie podal osobne na okresnom súde už dňa 12.12.2022. Posúdiac túto predbežnú otázku odvolací súd dospel k záveru, že obžalovaný podal svoj riadny opravný prostriedok včas, a teda neboli splnené zákonne podmienky podľa § 316 ods. 1 Tr. poriadku na zamietnutie jeho odvolania ako oneskorene podané, a preto nariadil vo veci verejné zasadnutie.

Úvodom krajský súd konštatuje, že rozhodoval na verejnom zasadnutí v neprítomnosti obžalovaného, pretože na takýto postup mal splnené všetky zákonné podmienky uvádzané v §§ 292 ods. 1, 293 ods. 5, 6 a § 66 ods. 3 Tr. por. Z uvedených ustanovení Trestného poriadku vyplýva, že verejné zasadnutie o odvolaní obžalovaného nie je možné konať (s výnimkou, ak obžalovaný s konaním v jeho neprítomnosti súhlasí alebo sa odmietne zúčastniť) iba vtedy, ak je vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo väzbe alebo ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje 10 rokov, čo v prejednávacom prípade nebolo. Odvolací súd zároveň obžalovaného riadne a včas upovedomil (tzn., že podľa § 292 ods. 1 Tr. por. jeho účasť na verejnom zasadnutí nepokladal za nevyhnutnú). Obž. A. B. si však upovedomenie o verejnom zasadnutí, ktoré mu bolo doručované na adresu uvedenú v záhlaví jeho odvolania ako adresa na doručovanie prostredníctvom Slovenskej pošty nevyzdvihol v odbernej lehote (§ 66 ods. 3 Tr. poriadku) a preto jej márnym uplynutím je zo zákona zásielka považovaná za doručenú. Krajský súd teda na verejnom zasadnutí v neprítomnosti obžalovaného pri splnení vyššie uvedených zákonných podmienok prerokoval podané odvolania a dospel k tomuto záveru.

V prvom rade krajský súd v tejto trestnej veci konštatuje, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní konanom dňa 21.11.2022, po zákonom poučení, urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku, t.j. že je vinný zo spáchania skutku, ktoré bolo po splnení procesného postupu podľa § 333 ods. 3 písm. c/,d/,f/,g/,h/ Tr. por., a po návrhu prokurátora prijaté súdom, s tým, že dokazovanie v rozsahu v akom sa obžalovaný priznal sa nevykoná a vykonajú sa dôkazy súvisiace s výrokom o druhu, výmere trestu a náhrade škody.

Vychádzajúc z ust. § 257 ods. 5 Tr. por. a § 371 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku, po preskúmaní trestného spisu, odvolací súd uvádza, že nezistil zásadné porušenie práva obžalovaného na obhajobu vo vzťahu k prijatému vyhláseniu výroku o vine.

Keďže v danej trestnej veci bolo podané odvolanie obžalovaným len čo do výroku o treste, krajský súd nezistiac dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 Tr. poriadku, preskúmal len tento napadnutý výrok.

Konanie obžalovaného bolo po právnej stránke zákonným spôsobom kvalifikované ako prečin neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona účinného do 1. 1. 2021, keďže obžalovaný si neoprávnene obstaral a použil platobný prostriedok C. D., pričom neoprávnene vykonal bezhotovostný prevod vo výške 97,- eur.

Prvostupňový súd sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zaoberal poľahčujúcimi a priťažujúcimi okolnosťami, pričom vyhodnotil existenciu poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l/ Tr. zákona (priznanie sa k spáchaniu trestného činu a úprimne oľutovanie trestného činu), bez zistenia priťažujúcej okolnosti uvedenej v § 37 Tr. zákona. S takto uvedeným hodnotením týchto okolností sa krajský súd stotožnil a v ďalšom naňho odkazuje.

Pri určovaní druhu a konkrétnej výmery trestu okresný súd prihliadol na zásady uvedené v § 34 Trestného zákona, najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatel'a, jeho pomery, možnosť nápravy páchatel'a a tiež na účel trestu.

Okresný súd bol toho názoru, že vzhľadom na okolnosti skutku a osobu obžalovaného je možné účel trestu dosiahnuť aj uložením trestu odňatia slobody na dolnej hranici zákonom určenej trestnej sadzby vo výmere 1 roka. Zároveň mal za to, že pre dosiahnutie účelu trestu je potrebné tento vysloviť ako trest nepodmienečný, keďže aj predchádzajúce odsúdenie, vo vzťahu ku ktorému sa obžalovaný dopustil recidívneho protiprávneho konania, bolo spojené s ukladaním trestu odňatia slobody bez podmienčného odkladu. Obžalovaný pred spáchaním uvedenej trestnej činnosti vo výkone trestu odňatia slobody nebol, a preto prvostupňový súd obžalovaného na výkon uloženého trestu zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň bolo zo strany okresného súdu obžalovanému uložená povinnosť nahradiť poškodenému škodu vo výške 97,- €, o základe a rozsahu ktorej pochybnosti nemal s poukazom na vykonané dokazovanie.

Trest plní funkciu ochrany spoločnosti jednak pred páchatel'om trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabránenie v trestnej činnosti), a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu), a jednak aj voči ďalším občanom - potenciálnym páchatel'om, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Individuálna prevencia teda spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných, potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale má viesť i k utvrdeniu pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest je protiprávne a nežiaduce. Varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trest pritom realizuje svoje poslanie - ochranu spoločnosti niekoľkými funkciami, ako sú represia, resocializácia páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti. Cieľom trestného konania má byť dosiahnutie toho, aby obvinený páchatel' zaujal ku spáchaniu trestného činu sebakritický a kajúcný postoj, ktorý sľubuje možnosť jeho nápravy. Páchatel' je pritom súdom odsudzovaný za nespravodlivosť (bezprávie), ktoré trestným činom spáchal, kedy je nevyhnutné celkové posúdenie osobnosti obžalovaného, jeho osobnostného profilu, charakterových a psychických vlastností, veku a podobne, ako i individuálne posúdenie pohnútok a dôvodov, ktoré viedli k spáchaniu trestného činu.

V kontexte uvedeného odvolací súd po zvážení všetkých ďalších pri rozhodovaní o výmere trestu do úvahy prichádzajúcich okolností, s prihliadnutím najmä na doterajší život obžalovaného, register trestov, ako aj na okolnosti spáchania činu sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvého stupňa ohľadne výšky trestu a spôsobu jeho výkonu a má za to, že uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 roka, t. j. na samej dolnej hranici trestnej sadzby, spĺňa všetky kritériá uvedené v § 34 Tr. zákona tak z pohľadu individuálnej

ako aj generálnej prevencie. Krajský súd mal tiež za to, že uložený nepodmienečný trest odňatia slobody obžalovanému vo výmere uvedenej v napadnutom rozsudku vytvorí podmienky na jeho prevýchovu, aby viedol už v budúcnosti riadny život a súčasne odradí iných od páchania takýchto trestných činov.

Zákonu zodpovedajúce je aj rozhodnutie prvostupňového súdu o spôsobe výkonu uloženého trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Odvolací súd konštatuje, že boli splnené zákonné podmienky pre výkon takéhoto trestu, vzhľadom na to, že obžalovaný nebol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním tohto trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin.

Za zákonné považuje odvolací súd aj výrok o náhrade škody, ktorý nebol podrobený osobitnému prieskumu, keďže žiadna z procesných strán tento výrok nenapádala.

Ohľadne odvolacích námietok obžalovaného týkajúceho sa výroku o treste a možnosti uloženia podmieneného trestu odňatia slobody, vychádzajúc zo skutočností uvedených v napadnutom rozsudku, týkajúcich sa najmä trestnej a priestupkovej minulosti obžalovaného, okolností prípadu, ako aj skutočností, že obžalovaný sa trestnej činnosti dopustil v krátkej dobe po tom, ako bol v inej jeho trestnej veci vyhlásený odsudzujúci rozsudok, krajský súd dospel k záveru, že na nápravu páchatel'a a odradeniu iných od páchania takejto protiprávnej činnosti z pohľadu individuálnej a generálnej prevencie je potrebný výkon uloženého trestu odňatia slobody v takej výmere ako ju určil súd prvého stupňa a osvojujúc si tam rozvedené okolnosti a skutočnosti v plnom rozsahu na ne odkazuje. Podľa názoru odvolacieho súdu na obžalovaného z hľadiska prevýchovy je potrebné pôsobiť uložením trestu odňatia slobody spojeným s jeho výkonom, pritom prihliadal i na zistenie, že nešlo o ojedinelé vybočenie z riadneho správania sa obžalovaného, na hodnotenie osoby obžalovaného, jeho pomery a možnosti jeho nápravy, z čoho následne vyvodil záver, že boli splnené zákonné podmienky pre uloženie takéhoto trestu. Taktiež trest odňatia slobody v trvaní 1 roka nepodmienečne, je potrebné považovať najmä za trest výchovný. Uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody, ako najprísnejšieho druhu trestu, je v danom prípade nevyhnutné najmä z ohľadom na predchádzajúce potrestania obžalovaného za majetkovú trestnú a priestupkovú činnosť, čo nepreukazuje snahu obžalovaného polepšiť sa. Ohľadne neuloženia trestu domáceho väzenia krajský súd uvádza, že tento je zakotvený ako trest samostatný v § 32 Tr. zákona hneď za trestom odňatia slobody. Z jeho hierarchického postavenia (hneď za trestom odňatia slobody) možno usudzovať, že trest domáceho väzenia sa má stať významnou alternatívou k nepodmienečnému trestu odňatia slobody. Ako vyplýva z charakteru trestu domáceho väzenia, jedná sa o alternatívnu formu trestu, pri uložení ktorého nedochádza k tak výraznému pretrhávaniu sociálnych väzieb v takom kontexte ako pri nepodmienečnom treste odňatia slobody. V prípade dlhodobých trestov si odsúdený „zvykne“ na život v ústave na výkon trestu, a preto sa následne ťažšie „začleňuje“ do normálneho života. V kontexte uvedeného odvolací súd po zvážení všetkých ďalších pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu do úvahy prichádzajúcich okolností, s prihliadnutím aj na osobu obžalovaného, tiež vyvodil záver, že uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody, ako najprísnejšieho druhu trestu, je v danom prípade nevyhnutné. Zároveň je potrebné dodať aj to, že ukladanie trestu domáceho väzenia by v prípade obžalovaného nemalo predpokladaný výchovný vplyv, aby viedol riadny život a nedopúšťal sa ďalšej trestnej činnosti, a to najmä z pohľadu jeho predchádzajúceho správania sa.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré krajský súd riadny opravný prostriedok obžalovaného vyhodnotil ako nedôvodný a jeho odvolania zamietol postupom podľa § 319 Tr. poriadku.

Rozhodnutie bolo prijaté jednohlasne.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.